

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
Rotel 060103

DOM
2013-11-21
Stockholm

Mål nr
M 5622-13

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Nacka tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2013-05-22 i mål nr M 4127-12, se bilaga

KLAGANDE

Miljö- och räddningstjänstnämnden i Eskilstuna kommun
631 86 Eskilstuna

MOTPART

J H

SAKEN

Förbud att inrätta avloppsanordning på fastigheten X i Eskilstuna kommun

---

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Med ändring av mark- och miljödomstolens dom fastställer Mark- och miljööverdomstolen Miljö- och räddningstjänstnämndens i Eskilstuna kommun beslut den 22 februari 2012 (dnr MHA-MRN.2011.2179).

Dok.Id 1111303

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 50	08-561 675 59	måndag – fredag 09:00-15:00
		E-post: svea.avd6@dom.se www.svea.se		

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Miljö- och räddningstjänstnämnden i Eskilstuna kommun (nämnden) har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen, med ändring av mark- och miljödomstolens dom, ska fastställa nämndens beslut.

J H har motsatt sig ändring.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Nämnden har till stöd för sin talan anfört i huvudsak följande. Mark- och miljödomstolens dom är inte förenlig med Naturvårdsverkets allmänna råd för små avlopp. Anläggningen kan endast ta emot 500 liter vatten per dygn och är därmed dimensionerad för små sommarhus med låg nyttjandegrad. Även om man utgår från en vattenförbrukningen om 120 liter per person är filtret undermåligt.

Anläggningen är inte tillräckligt robust då den skulle kräva ett stort engagemang från verksamhetsutövaren och resurskrävande tillsyn från miljökontoret. För att ny teknik ska godtas bör den vara prövad under längre perioder och under flera årstider. Den ska visa sig vara robust och vara dimensionerad för fem personekvivalenter. Anläggningen ska fungera även efter en försäljning av fastigheten.

De provtagningsresultat som fastighetsägaren har lämnat redovisar inte några uppgifter om reduktion av bakterier och virus. När anläggningen under en period av tre veckor överbelastades ett dygn per vecka, saknas resultat för fosfor för två av de tre veckorna. Orsaken har inte kommenterats av tillverkaren. Vid provtagning den tredje veckan samt vid midsommartid, då anläggningen troligen utsattes för hög belastning, var halten utgående fosfor högre än ingående. Utredningsresultaten visar att anläggningen inte klarar av stora vattenflöden och stötblastningar samt att reduktionen av mikroorganismer fortfarande inte är fastställd.

Fastigheten bör anslutas till det kommunala VA-nätet. Det kommunala verksamhetsområdet för vatten och avlopp finns inom räckhåll. Även markbädd är ett möjligt alternativ.

J H har till stöd för sin talan anfört i huvudsak följande. Havs- och vattenmyndigheten har bedömt att anläggningen uppfyller miljökraven. Anläggningen är dimensionerad för 500 liter per dygn nominellt flöde och 700 liter per dygn som maximalt flöde. Filtret klarar dessutom en kortvarig belastning på 1 100 liter per dygn. Därmed klarar anläggningen de fem personekvivalenter som Naturvårdsverket anger i sina allmänna råd.

Det är hans ansvar som verksamhetsutövare att se till att filtortorven byts ut och hanteras enligt tillverkarens instruktioner. Att tillsynen kan vara resurskrävande för nämnden kan inte vara skäl för avslag. Det finns inte några specificerade renings- eller reduktionskrav att pröva produkten mot. Inte heller någon EN-standard. Genomförda prover är ett sätt för tillverkaren att visa att produkten renar BDT-vatten.

Det finns inget kommunalt VA-nät att ansluta fastigheten till. Även om en markbädd är en möjlig lösning ska hänsyn tas till att en den är påfrestande för miljön eftersom avfallet måste omhändertas och bearbetas.

Till stöd för sin talan har **J H** bl.a. bifogat en testrapport för Uponor BDT-Easy.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Frågan i målet är om den avloppsanläggning som **J H** anmält till nämnden uppfyller de hälso- och miljökrav som bör ställas på en avloppsanläggning för BDT-vatten. I likhet med mark- och miljödomstolen anser Mark- och miljööverdomstolen att bedömningen ska göras enligt 2 kap. 3 och 7 §§ samt 9 kap. 7 § miljöbalken. Lagtexten återges i mark- och miljödomstolens domskäl. Naturvårdsverkets allmänna råd om små avloppsanordningar för hushållsspillvatten (NFS 2006:7) är inte bindande men kan ge ledning för bedömningen av om avloppsanordningen är lämplig.

Bedömningen av för vilket flöde anläggningen ska vara dimensionerad för bör ske med hänsyn till omständigheterna i det enskilda fallet. Vad Naturvårdsverket anfört i NFS 2006:7 om fem personekvivalenter och permanentboende kan vara en utgångspunkt, men hänsyn bör även tas till omständigheter som t.ex. vattenförbrukning, hur mycket fastigheten används, vad som ansluts till anläggningen och användande av vattensnål teknik. Av utredningen i målet framgår att anläggningen har en dimensionering som ligger nära den som Naturvårdsverket rekommenderar i sina allmänna råd. Eftersom det i detta fall är fråga om BDT-vatten från ett enklare fritidsboende kan anläggningens dimensionering godtas.

Av handlingarna framgår vidare att anläggningen kräver ett visst underhåll. Detta tycks i huvudsak inbegripa att filtret måste bytas efter 100 dagars användning. Även om anläggningen sålunda förutsätter ett visst tekniskt kunnande hos ägaren och god skötsel, kan den ändå anses tillräckligt robust. Den omständigheten att anläggningen kan kräva något mer tillsyn från tillsynsmyndigheten än t.ex. en markbädd är inte i sig ett skäl att förbjuda anläggningen.

I likhet med mark- och miljödomstolen anser Mark- och miljööverdomstolen att reduktionskraven inte behöver ställas lika högt när det är fråga om enbart BDT-vatten som vid osorterat avlopp. Detta stämmer också överens med vad som anges i NFS 2006:7. Av de provtagningsresultat som finns i målet framgår dock att halten utgående fosfor vid ett par tillfällen varit högre än halten ingående fosfor. Någon förklaring till resultaten har inte lämnats. Inte heller finns någon förklaring till varför det för vissa mätperioder saknas uppgifter om fosfor. Vidare har mätosäkerheten när det gäller provtagningsresultatet för reduktion av syreförbrukande ämnen satts så högt som 30 procent och det saknas tester som visar anläggningens funktion ur smittskyddssynpunkt.

Havs- och vattenmyndigheten har i sitt remissvar till mark- och miljödomstolen anfört att den föreslagna avloppsanläggningen uppfyller de miljökrav som man kan ställa på en BDT-vattenbehandling för fritidsboende, men att fler testresultat vore önskvärt när det gäller smittskydd. Myndigheten har även anfört att tekniken verkar uppfylla de

reduktionskrav som man bör ställa på BDT-vatten med avseende på organiskt innehåll, men att fler undersökningar och längre testperiod bör utföras av leverantören.

Vid en samlad bedömning och med utgångspunkt i den försiktighetsprincip som ska tillämpas enligt 2 kap. 3 § andra stycket miljöbalken, finner Mark- och miljööverdomstolen att befintlig utredning inte visar att anläggningen uppfyller de miljö- och hälsoskyddskrav som bör ställas på en avloppsanläggning för BDT-vatten. Överklagandet bör därmed bifallas och nämndens beslut fastställas.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Lars Borg och Mikael Hagelroth, tekniska rådet Mikael Schultz samt hovrättsrådet Malin Wik, referent.

Föredragande har varit Astrid Öfverholm

NACKA TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2013-05-22
meddelad i
Nacka Strand

Mål nr M 4127-12

KLAGANDE

J H

MOTPART

Miljö- och räddningstjänstnämnden i Eskilstuna kommun
631 86 Eskilstuna

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsens i Södermanlands län beslut den 19 juni 2012 i ärende nr 505-1869-2012, se bilaga 1

_____

SAKEN

Förbud att inrätta avloppsanordning på fastigheten X

_____

DOMSLUT

Med upphävande av underinstansernas beslut återförvisar mark- och miljödomstolen målet till Miljö- och räddningstjänstnämnden i Eskilstuna kommun för utfärdande av föreläggande med försiktighetsåtgärder med anledning av anmälan om enskild avloppsanordning på fastigheten X.

_____

Dok.Id 321565

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1104 131 26 Nacka Strand	Augustendalsvägen 20	08-561 656 00 E-post: mmd.nacka@dom.se www.nackatingsratt.domstol.se	08-561 657 99	måndag – fredag 08:30-16:00 -

BAKGRUND

Miljö- och räddningstjänstnämnden i Eskilstuna kommun (nämnden) beslutade den 22 februari 2012 bl.a. att förbjuda inrättandet av en avloppsanordning för bad-, disk- och tvättvatten (BDT-vatten) på fastigheten X och förbjuda fortsatt utsläpp av avloppsvatten från fastigheten.

Beslutet överklagades till länsstyrelsen, som avslog överklagandet i beslut den 19 juni 2012 (se bilaga 1).

YRKANDEN M.M.

J H har överklagat länsstyrelsens beslut och yrkat att den anmälda avloppsanordningen Uponor BDT-Easy ska godkännas på fastigheten, alternativt med det villkoret att beslutet ska gälla vid boende för två personer. Han har anfört i huvudsak följande.

Planen är att bygga ut sommarstugan på fastigheten från 23 kvadratmeter till en boyta om 49 kvadratmeter. Något toalettavlopp kommer inte att uppkomma, då de avser installera en mulltoa. För rening av BDT-vatten är den ansökta avlopps-lösningen fullt tillräcklig. Uponor BDT-Easy uppfyller kraven på rening och filtret är godkänt i en rad svenska kommuner. Av tillverkarens uppgifter framgår att re-ningsverket har en reningskapacitet upp till fem personekvivalenter. Uponor BDT-Easy har testats av Tammerfors tekniska högskola och tillverkaren har även utfört egen provtagning. Det är ett slutet system där vattnet renas i 360 liter torv. Torven byts ut tre gånger per år alternativt efter 100 dagar och kan sedan användas som jordförbättringsmedel. Det renade vattnet kommer att släppas ut i en dagvatten-brunn i anslutning till tomten.

Stugan är värderad till 14 000 kronor. Kostnaden för att installera Uponor BDT-Easy beräknas uppgå till cirka 40 000 kronor, vilket står i rimlig proportion till stugans värde, till skillnad från kostnaden för anslutning till det kommunala VA-nätet, vilken beräknas till cirka 350 000–400 000 kronor plus kommunala avgifter. De har inte behov av kommunalt vatten på fastigheten, då de har en egen brunn.

Förslag på andra avloppslösningar, såsom slutna tank, har avfärdats av miljöförvaltningen. Att anlägga en traditionell sandmarkbädd är inte något alternativ, eftersom det då måste anläggas en väg för tung trafik rakt över tomten.

Användningen av sommarstugan är begränsad eftersom det bara handlar om att två personer ska använda den. Stugan kommer även efter utbyggnaden att vara för liten för att kunna användas av fler än två personer. En möjlighet skulle kunna vara att skriva in som ett villkor i beslutet att det gäller boende för två personer.

Nämnden har vidhållit sitt ställningstagande med hänvisning till att den aktuella BDT-anläggningen är underdimensionerad. Nämnden har anfört bl.a. följande. Det aktuella filtret uppfyller inte de krav som bör ställas på ett enskilt avlopp eftersom det inte är dimensionerat för fem personer och permanentboende. På fastigheten finns idag två bostadsbyggnader. Efter utbyggnad kommer den sammanlagda boendeytan uppgå till 60 kvadratmeter och den sanitära standarden kommer att öka eftersom det kommer att finnas både kök och badrum. Efter utbyggnad kommer fastigheten att medge ett ökat utnyttjande, eftersom fler personer kommer att kunna vistas i byggnaderna jämfört med nu. Vattenförbrukningen kommer under de perioder då fastigheten nyttjas att vara ungefär densamma som vid ett permanentboende, dock utan WC-vatten. Det är inte byggnadens värde, utan själva nyttjandet av vatten, som genererar kravet på erforderligt avlopp.

I Eskilstuna kommun nyttjas allt fler sommar- och fritidshusområden större delar av året och andelen permanentboende ökar. I samband med ny- och utbyggnad ställer nämnden alltid krav på godkänt omhändertagande av fastigheternas avloppsvatten. Utöver denna typ av ärenden genomför miljö- och räddningstjänstförvaltningen sedan några år en kommunövergripande sanering av små avlopp som inte uppfyller miljöbalkens krav. Flera hundra avlopp har redan åtgärdats och därmed har utsläppen minskat kraftigt till sjöar och vattendrag och ett stort antal enskilda dricksvattentäkter har fått betydligt bättre skydd än tidigare. En underdimensionerad avloppsanordning riskerar att bli förstörd om den överbelastas vid ett enda tillfälle

t.ex. vid en fest. Tidigare framförde fastighetsägare oftare än nu önskemål om att få slippa att åtgärda sitt avlopp eller att de ville använda sig av hårt marknadsförda, ofta undermåliga eller otillräckligt beprövade reningstekniker. För att undvika tidsödande och därmed även kostsamma diskussioner har nämnden valt att istället arbeta utifrån de riktlinjer som anges i den vägledning för handläggning av små avlopp som sedan några år finns att tillgå i Sverige. Det händer att en del fastighetsägare efter sina avloppsåtgärder står med en överdimensionerad avloppsanordning i relation till sitt eget, nuvarande, faktiska brukande av sin fastighet. Fördelarna med detta överväger dock nackdelarna eftersom detta innebär, att det kan komma besök till fastigheten och att avloppet tål att fastigheten brukas av fem personer samtidigt samt att man, om man skulle vilja, kan bo på fastigheten året runt. Fastigheten kan även säljas och då med möjlighet att visa upp såväl tillstånd som besiktningsbevis angående ett avlopp som uppfyller dagens krav. Har man en godkänd avloppsanordning och nyttjandet stadigvarande är begränsat finns det möjligheter till personliga undantag enligt renhållningslagstiftningen. Fastighetsägare kan ansöka om färre slamtömningar samt längre intervall mellan byten av fosforfilter. Det är alltså i detta skede, när avloppet uppfyller kraven, som nämnden anser att den individuella bedömningen ska göras gällande själva nyttjandet av huset och därmed avloppsanordningen. Den föreslagna avloppsanordningen skulle möjligtvis gå att använda för rening av avloppsvatten på fastigheter med små ej vinterisolerade hus med vatten indraget endast i köket och som brukas av få personer vid enstaka tillfällen, men då efter en mer omfattande testperiod och redovisning av provresultat. Avloppsanordningen blir i ett sådant fall knuten till rådande förhållanden och person och är inte längre acceptabel om situationen skulle förändras på ett eller annat sätt.

I detta fall finns kommunalt VA inom rimligt avstånd från fastigheten. Nämnden har i första hand hänvisat till detta alternativ eftersom kostnaden sannolikt skulle bli lägre än för det alternativ som innebär både lokal avloppsanordning och vägbygge. Slutentank är inte ett långsiktigt hållbart alternativ med hänsyn till långa transporter och höga kostnader för tömning. En annan betydligt billigare lösning är att avlägsna vatteninstallationerna inne i huset och i fortsättningen ha en enkel VA-standard.

YTTRANDE FRÅN HAVS- OCH VATTENMYNDIGHETEN

Mark- och miljödomstolen har remitterat målet till Havs- och vattenmyndigheten som, i egenskap av tillsynsvägledande myndighet i bl.a. frågor om små avlopp, har yttrat sig i huvudsak enligt följande.

Havs- och vattenmyndigheten har inte tillräcklig information för att kunna bedöma de faktiska förhållandena på fastigheten men anser att den föreslagna avloppsanläggningen uppfyller de miljökrav man kan ställa på en BDT-vattenbehandling för fritidsboende. Smittskyddet är dock viktigt att beakta och fler testresultat från anläggningen Uponor BDT-Easy vore önskvärt.

Havs- och vattenmyndigheten konstaterar att det förefaller vara ett boende av enkel karaktär och anser att även om den hydrauliska belastningen kortvarigt och vid enstaka tillfällen överstiger anläggningens kapacitet innebär det förmodligen ingen stor olägenhet. Vidare anser Havs- och vattenmyndigheten att anslutning till kommunalt VA, om kostnaden som fastighetsägaren redovisar stämmer, är oskäligt hög.

Det är intressant och positivt att ny teknik utvecklas även inom BDT-rening. Viktigt att notera är att det saknas standard för att testa dessa. Den föreslagna tekniken verkar uppfylla de reduktionskrav man bör ställa på BDT-vatten med avseende på organiskt innehåll, men fler undersökningar och längre testperiod bör utföras av leverantören avseende både smittskydd och miljöskydd. Mullfiltertekniken kräver att man byter filter relativt ofta, vilket får utföras och redovisas av fastighetsägaren men materialet går å andra sidan att kompostera och använda på egen tomt som jordförbättring. Det krävs dock dispens från det kommunala avfallsmonopolet eftersom det är kommunens ansvar att omhänderta hushållsavfall.

Eftersom det rör sig om en anmälningspliktig verksamhet rör det sig inte om ett tillståndsbeslut med villkor. Ett föreläggande kan formuleras skarpt beträffande egenkontroll, utsläppskrav, anmälan vid ändrad belastning och andra krav som är lämpliga i det enskilda ärendet. Kraven ska vara rimliga i förhållande till nyttan för hälsa och miljö. Krav på hög skyddsnivå kan ställas. Kommunen ska dock göra en

bedömning i varje enskilt fall och fastighetsägaren ska visa att man klarar kraven t.ex. att avloppsanläggningen sköts och underhålls på rätt sätt och fungerar som den är avsedd under drift.

Den beslutande myndigheten kan inte föreslå vilken teknisk lösning som ska användas på fastigheten. Verksamhetsutövaren bör kunna presentera alternativa lösningar för att myndigheten ska kunna göra en fullgod prövning. Markbädd t.ex. är en robust och väl beprövad teknik men kan i vissa fall vara svår att anlägga. Reningsgraden har visat sig variera väsentligt beroende på ålder, belastning, konstruktion, dimensionering m.m.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 2 kap. 3 § miljöbalken ska en verksamhetsutövare utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Av 2 kap. 7 § miljöbalken framgår att kraven i 2–5 §§ gäller i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem. Vid denna bedömning ska särskild hänsyn tas till nyttan av skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder.

I 9 kap. 7 § miljöbalken föreskrivs att avloppsvatten ska avledas och renas eller tas om hand på något annat sätt så att olägenhet för människors hälsa eller miljön inte uppkommer. För detta ändamål ska lämpliga avloppsanordningar eller andra inrättningar utföras.

För att avgöra vad som utgör sådana *lämpliga avloppsanordningar* kan ledning sökas i Naturvårdsverkets allmänna råd om små avloppsanordningar för hushållsvatten (NFS 2006:7). Av dessa råd framgår bl.a. följande. Utgångspunkten för bedömningen av en avloppsanordning är att den bör vara dimensionerad för minst fem

personekvivalenter om inte starka skäl talar emot det. En sammanvägd bedömning bör göras där anordningens robusthet, reduktion av sjukdomsframkallande mikroorganismer samt utsläppspunktens lokalisering beaktas. I varje enskilt fall ska den kommunala nämnden relatera skyddsåtgärder beträffande miljö- och hälsoskydd för den enskilda anordningen till en normal eller hög skyddsnivå. I råden anges vidare hur anläggningen bör utformas och vilka reduktionskrav som ska kunna förväntas klaras. Dessa krav ska tillsammans med lämpliga villkor om skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått säkerställa att avloppsvattnet renas så att olägenhet för människors hälsa eller miljön inte uppkommer. När det gäller BDT-vatten anges särskilt att det kan vara omotiverat att efterfråga samman reduktion för detta vatten som för ett osorterat avlopp. Dock anges att även en anordning för BDT-vatten bör kunna klara erforderlig skyddsnivå med avseende på hälsoskydd. Om de angivna nivåerna har klarats i vissa angivna tester eller andra motsvarande tester eller om reduktionen på annat sätt har följts upp av någon sakkunnig, anges att anordningen kan förväntas klara kraven.

Mark- och miljödomstolens bedömning

Naturvårdsverkets allmänna råd om små avloppsanordningar för hushållspillvatten (NFS 2006:7) utgör en utgångspunkt för bedömningen av vilka krav som ska ställas på en enskild avloppslösning. En bedömning ska dock alltid göras i det enskilda fallet av vad som krävs för att minimera risken för olägenheter för människors hälsa och miljön. De krav som ställs ska också vara miljömässigt motiverade i förhållande till den aktuella kostnaden (jfr 2 kap. 7 § miljöbalken).

Eftersom fastigheten ligger utanför det kommunala serviceområdet för VA måste utgångspunkten i detta fall vara att försöka lösa fastighetens avloppsbehov genom en enskild anläggning.

I detta fall har det dessutom visat sig svårt att hitta en lämplig plats för anläggande av en markbädd på den egna tomt. En lokalisering på en intilliggande åker har därför rekommenderats. Detta läge är inte nära befintlig väg, varför ytterligare krav skulle kunna komma att ställas av arbetsmiljöskäl gällande åtkomst för slamsug-

ning. Detta utgör försvårande och fördyrande omständigheter som gör att markbädd inte utgör ett självklart alternativ i detta fall.

För att en avloppsanläggning av den aktuella typen ska fungera optimalt krävs att den torv som utgör filtermaterial byts relativt ofta. Detta gör, enligt mark- och miljödomstolens bedömning, att lösningen *typiskt sett* får anses vara mindre robust än exempelvis en markbädd, som inte kräver samma löpande underhåll från fastighetsägarens sida. Själva avloppsreningen behöver dock inte vara sämre i ett torvfilter än i en markbädd, förutsatt att filtret sköts enligt anvisningarna.

Eftersom det endast är fråga om BDT-vatten, behöver reduktionskraven endast i undantagsfall ställas lika högt som vid osorterat avlopp (jfr NFS 2006:7). I detta fall har inga omständigheter framkommit som tyder på att det skulle vara fråga om ett sådant undantagsfall. Havs- och vattenmyndigheten har, i egenskap av tillsynsvägledande myndighet, uttalat att den föreslagna avloppsanläggningen Uponor BDT-Easy uppfyller de miljökrav man kan ställa på en BDT-vattenbehandling för fritidsboende, även om myndigheten anser att smittskyddet måste beaktas och att fler testresultat vore önskvärt. Beträffande dimensioneringen av anläggningen har Havs- och vattenmyndigheten anfört att även om den hydrauliska belastningen kortvarigt och vid enstaka tillfällen överstiger anläggningens kapacitet innebär det förmodligen ingen stor olägenhet.

När det gäller smittskyddet konstaterar mark- och miljödomstolen att det av handlingarna i akten framgår att avståndet mellan den planerade platsen för avloppsanläggningen och närmaste dricksvattenbrunn i detta fall uppgår till åtminstone 40 meter. Med hänsyn härtill samt till att det är fråga om BDT-vatten bedömer mark- och miljödomstolen därmed att smittskyddsaspekten inte torde utgöra hinder mot godkännande i detta fall. Huruvida det renade vattnet ska släppas ut i en dagvattenbrunn, enligt anmälan, eller om vattnet ska ledas åt annat håll eller infiltreras i mark är en fråga som kan regleras i ett föreläggande från nämnden. Vad gäller behovet av ytterligare testresultat anser mark- och miljödomstolen, i likhet med Havs- och vattenmyndigheten, att detta är önskvärt. Vid beaktande av den aktuella reningstekni-

ken, förhållandena på platsen samt avloppsvattnets föroreningsgrad, bedömer mark- och miljödomstolen dock att den utredning av Uponor BDT-Easy som har presenterats i målet är tillräcklig i detta fall.

Mark- och miljödomstolen instämmer sammanfattningsvis i Havs- och vattenmyndighetens bedömning att den föreslagna avloppsanläggningen uppfyller de miljökrav man kan ställa på en BDT-vattenbehandling för fritidsboende. Av anförda skäl anser mark- och miljödomstolen att anläggningen kan godkännas även sett utifrån förhållanden i det större område i vilken fastigheten ingår och med hänsyn till konsekvenserna av om flera fastighetsägare under liknande förhållanden som i detta fall installerar liknande anläggningar. Dock bör fastighetsägaren föreläggas utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att undvika skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Syftet med ett sådant föreläggande är att säkerställa att anläggningen sköts och fungerar som den ska. Föreläggandet kan exempelvis omfatta krav på egenkontroll och dokumentation och redovisning av skötselåtgärder, anmälan vid ägarbyte eller ändrad användning av fastigheten, användande av vattensnåla armaturer och fosfatfria tvätt- och diskmedel el. dyl. Mark- och miljödomstolen kan inte som första instans ange innehållet i ett sådant föreläggande. Målet ska därför återförvisas till nämnden för angivande av lämpliga försiktighetsåtgärder och villkor för verksamheten.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se [bilaga 2](#) (Dv 427)

Överklagande senast den 12 juni 2013. Prövningstillstånd krävs.

Christoffer Sheats

Ingrid Johansson

I domstolens avgörande har deltagit tingsfiskalen Christoffer Sheats och tekniska rådet Ingrid Johansson. Föredragande har varit beredningsjuristen Anna-Pia Johansson.